

Een gesprekje met: onze gabbayim over de gabbai-cursus van het Levisson Instituut

Wisten jullie dat onze gabbayim Stef Visjager, Madelon Wilms en Fred Sprenger de afgelopen periode een gabbai-opleiding hebben gevolgd bij het Levisson Instituut? In drie intensieve lessen (Madelon: "Compact leren noemden we dat!") leerden zij over de geschiedenis en theorie van de sjoeldienst en alles wat daarbij komt kijken. Madelon en Fred aan het woord.

Hoe zagen de lessen eruit?

- M&F: We moesten een behoorlijk dik boekwerk bestuderen en hadden zowel klassiek les als praktijkles. In de LJG in Den Haag hebben we van alles kunnen oefenen, zoals hoe je de Torah-rol tilt, hoe je hem goed neerlegt, dat soort praktische zaken.
- F: Wist je dit: de naad van de Torah moet altijd precies in het midden zijn als je hem optilt. Mocht hij dan vallen, dan scheurt ie dáár, en dat is beter te repareren dan wanneer het perkament zou scheuren.

Wie volgden deze opleiding behalve jullie?

- M&F: Wij waren als enigen niet-LJG'ers; er waren zo'n 40 cursisten van de LJG uit heel Nederland. Dat was heel gezellig!
- F: Ik voelde me daardoor onderdeel van een groter geheel. Je zit als gabbai van BHC toch een beetje in een mini-kosmos en mijn horizon werd zo veel breder.
- M: We leerden ook veel van elkaar. "Hee, dat doen wij zó. Goh, dat kan ook!".

Kunnen jullie iets bijzonders noemen wat jullie hebben geleerd?

- M: Elke gemeente heeft dezelfde basis, maar zijn eigen minhagim. Ik leerde dat je daar best relaxed mee om mag gaan, dat dat juist heel okee is.
- Wat ik ook heel interessant vond was dat wanneer je de leden vraagt om iets te doen in de dienst, bijvoorbeeld het doen van een aliya, je iets wezenlijks van ze vraagt en dat je daar zo respectvol mogelijk mee om dient te gaan. Je zorgt bijvoorbeeld voor de kortste route naar de bima, zodat het ze zo weinig mogelijk tijd en inspanning kost. Je stelt ze op hun gemak, je helpt met de bracha als het even niet wil lukken. Dat soort dingen.

F: Inderdaad, soms lukt het niet iets te zingen of de juiste troep te gebruiken. Maar ik weet nu dat dat niet erg is. Het gaat erom dát uit de Torah gelezen wordt en dat mag ook op een andere toon. Als het maar gezégd is. Natuurlijk wil ik het wel graag goed kunnen, maar nu hebben we toegang gekregen tot de website van het Levisson Instituut en daar kunnen we met hun lesmateriaal oefenen met het zingend oproepen. Dat is mijn volgende uitdaging.

Hoe heeft het geleerde bijgedragen aan je werk als gabbai bij BHC?

M: Het viel me op hoeveel we al wisten. Van Elisa en Emma hebben we een hele goede basis gekregen, en een compliment aan hen is zeker op zijn plaats. In de cursus heb ik bovendien een schat aan detailkennis opgedaan waar ik veel aan heb.

F: Ik ben me zekerder gaan voelen. Ik weet wat moet en wat mag, en kan nu ook zelf ideeën aandragen en initiatieven ontplooiën. Nu hoef ik niet aan de rabbijn te vragen of iets kan, de rabbijn kan het aan *mij* vragen!